

TVIRTINU

Informatikos ir ryšių departamento prie
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijos direktorė

Viktorija Rūkštelė

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada

Nr. _____

Vilnius

1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpos aprašymas).	Korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas atliktas Informatikos ir ryšių departamente (toliau – IRD) mažos vertės pirkimų, įvykdytų skelbiamos ir neskelbiamos apklausos būdu pagal viešųjų pirkimų įstatymą, (toliau – MVP) užduočių ir specifikacijų viešiesiems pirkimams rengimo srityje. Vertinimo tikslas – įvertinti, ar paslaugų pirkimų užduočių ir techninių specifikacijų rengimo procesas yra skaidrus, atskaitingas ir mažos korupcijos rizikos, nustatant galimus rizikos veiksnius bei numatant prevencines priemones.
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	KPT nustatymas atliktas IRD už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo darbuotojo – Valdymo organizavimo skyriaus patarėjo Arūno Budrevičiaus iniciatyva, atsižvelgiant į IRD direktorės už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam darbuotojui suformuotą einamųjų metų tarnybinės veiklos lūkestį.
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	KPT vertinimas pradėtas 2025 m. rugsėjo 22 d., baigtas 2025 m. gruodžio 16 d. Analizuotas laikotarpis nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. rugsėjo 22 d.
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą Nustatytos rizikos įvertintos pagal svarbą (tikimybę kilti rizikai ir jos galimą poveikį) ir suskirstytos mažėjimo tvarka. Analizuojant 28 MVP, 2025 m. vykdytų skelbiamos ir neskelbiamos apklausos būdu, srities rizikas, vadovautasi poveikio kriterijais, nustatytais Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijose, patvirtintose Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. V-2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – STT rekomendacijos). Nustatyta, kad nagrinėjamu laikotarpiu IRD nebuvo užfiksuota Korupcijos prevencijos įstatymo 2 str. 10 d. nurodytų nusikalstamų veikų, nebuvo gauta skundų, pranešimų, susijusių su galimai netinkamais,	

neteisėtais IRD darbuotojų veiksmais, jiems atliekant viešuosius pirkimus; STT korupcijos rizikos analizės nėra atlikusi; antikorupciniai vertinimai (vertinamojoje srityje) nebuvo atlikti; Valstybės kontrolė, Seimo kontrolierius, kitos kontrolės ar priežiūros institucijos vidaus patikrinimų minėtoje srityje taip pat nėra atlikusios.

Nežiūrint į tai, rizikų pasireiškimo tikimybė hipotetiškai nustatytina atsižvelgiant į sąlygas, galinčias sudaryti galimybę pasireikšti rizikai.

POVEIKIS	Katastrofinis	5 R ₅	10	15	20	25
	Kritinis	4 R ₂ , R ₃ , R ₄	8	12	16	20
	Pastebimas	3 R ₁	6	9	12	15
	Žemas	2	4	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						

4.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	Nenustatyta.
4.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	Nenustatyta.
4.3. Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	R₁ - Specifikacijų rengimo metu nepakankamai dokumentuojamos konsultacijos su rinka. Rizika pasireikštų, jei institucijos darbuotojai rinkos konsultacijas vykdytų paviršutiniškai arba jas dokumentuotų fragmentiškai, todėl pirkimų sąlygos galėtų būti nepakankamai pagrįstos, būtų neužtikrinamas lygiateisiškumas, nes ne visi potencialūs tiekėjai turėtų vienodas galimybes gauti informaciją, kiltų subjektyvumo rizika, nes rengėjai remtųsi savo žiniomis ar ankstesniais pirkimais. Tai reiškia, kad konsultacijos su potencialiais tiekėjais

	gali būti vykdomos tik neformaliais pokalbiais, elektroniniu paštu ar skambučiais, nėra protokolų ar raštiškų dokumentų, kurie įrodytų, jog konsultacijos buvo atliktos visiems lygiomis sąlygomis, nepagrįstai gali būti pasirinkta technologinė platforma ar sprendimas, kuris labiau pažįstamas institucijos darbuotojams, o ne labiausiai atitinka institucijos poreikius. Rizikos galimas poveikis (P) pastebimas, nes nepakankamai dokumentuotos konsultacijos galėtų lemti techninių reikalavimų neobjektyvumą, galėtų būti ribojama konkurencija (ne visi tiekėjai gautų vienodas konsultacijų galimybes), tačiau, jei pirkimas vyksta per komisijas ir taikomi kontrolės mechanizmai, pasekmės finansinei žalai ar reputacijai nėra katastrofinės. Tai – skaidrumo pažeidimas, tačiau retai sukelia tiesioginę žalą. Rizikos tikimybė (T) – labai žema, nes institucijoje egzistuoja konsultacijų procedūros, tačiau praktikoje dažnai dokumentacija nepakankama, darbuotojai gali manyti, kad žodinė konsultacija yra pakankama, dažnai vyrauja neformalus bendradarbiavimas su rinka dėl sudėtingų technologinių sprendimų. Nustatytas žemas rizikingumo lygis (žalia spalva) – 3 balai. Rizikos lygis: $R_1=3$. $P=3$, $T=1$. <u>Analizuojamuoju laikotarpiu korupcinio pobūdžio atvejų nebuvo fiksuota</u> R_2 – Konkrečių, iš anksto žinomų tiekėjų protegavimas. Galima rizika dėl pirkimo užduočių ar techninių specifikacijų rengėjų sąmoningai ar nesąmoningai sudaromų palankesnių sąlygų konkretiems tiekėjams, dažnai tiems, kurie jau anksčiau teikė paslaugas institucijai. Tokiais atvejais pirkimo dokumentai galėtų būti pritaikomi prie iš anksto žinomo tiekėjo pasiūlymo, technologijos ar komercinės praktikos, o ne objektyviai apibrėžto poreikio. Rizikos galimas poveikis (P) – kritinis, nes sumažėtų konkurencija, dėl ko kiltų kainos ir mažėtų paslaugų kokybė, būtų sudaromos prielaidos favoritizmui ir kiltų abejonių dėl objektyvumo, galimi interesų konfliktai ar piktnaudžiavimo atvejai. Rizikos tikimybė (T) – labai žema, nes, pvz., IT pirkimų srityje, tiekėjų rinka nėra plati, todėl natūraliai susiformuoja nuolatiniai paslaugų teikėjų
--	--

	ratai; kontrolės mechanizmai (pirkimų komisijos, vidaus auditas, viešumas) veikia. Nustatytas žemas rizikingumo lygis (žalia spalva) – 4 balai. Rizikos lygis: R₂=4. P=4, T=1. <u>Analizuojamuoju laikotarpiu korupcinio pobūdžio atvejų nebuvo fiksuota.</u> R₃ – Techninių užduočių rengėjai turi asmeninių ar ankstesnių darbo ryšių su potencialiais tiekėjais. Rizika pasireikštų, kai pirkimo užduotis ar technines specifikacijas rengiantys asmenys turėtų asmeninių, profesinių ar finansinių ryšių su įmonėmis ar asmenimis, galinčiais dalyvauti viešajame pirkime. Tokie ryšiai galėtų lemti nesąmoningą šališkumą arba tyčinį protegavimą, o jų nedeklaravimas sudarytų prielaidas korupcijos pasireiškimui. Ši rizika taptų ypač aktuali, kai užduotis rengtų ankstesnių sutarčių vykdytojai ar darbuotojai anksčiau dirbę pas tiekėją ar partnerinėje įmonėje, arba asmuo, turintis asmeninių santykių su tiekėjų atstovais (draugystės, giminystės, konsultacijų ar projekto patirties ryšiai), nebūtų atliekamas deklaracijų atnaujinimas keičiantis užduočių rengėjų sudėčiai. Rizikos galimas poveikis (P) – kritinis, nes kultų sprendimų šališkumo ir neskaidrumo rizika, galėtų būti iškraipytas konkurencinis procesas, sumažėtų pasitikėjimas institucijos nešališkumu, galimas reputacijos praradimas ar STT tyrimo pradėjimas. Rizikos tikimybė (T) – labai žema, nes institucijoje yra įdiegti ir realiai taikomi interesų konfliktų prevencijos ir valdymo mechanizmai, kurie užtikrina, kad užduočių ar specifikacijų rengimo procesuose dalyvautų tik darbuotojai neturintys asmeninių ar profesinių ryšių su potencialiais tiekėjais. Visi pirkimo procese dalyvaujantys darbuotojai privalo pateikti ir nuolat atnaujinti privačių interesų deklaracijas, o apie galimus naujai atsiradusius interesų konfliktus jie privalo nedelsdami informuoti vadovybę ir nusišalinti nuo užduočių rengimo. Nustatytas žemas rizikingumo lygis (žalia spalva) – 4 balai. Rizikos lygis: R₃=4. P=4, T=1.
--	--

Analizuojamuoju laikotarpiu korupcinio pobūdžio atvejų nebuvo fiksuota.

R₄ – Pertekliniai techniniai reikalavimai riboja konkurenciją.

Rizika kiltų, jei pirkimo techninėse specifikacijose ar užduotyse būtų nustatomi pertekliniai, nepagrįsti arba pernelyg konkretūs reikalavimai, dėl kurių iš pirkimo būtų eliminuojami potencialiai tinkami tiekėjai, būtų sudaroma prielaida protegavimui ar dirbtiniam konkurencijos ribojimui, institucija nepasiektų optimalios kainos ir vertės. Reikalavimai būtų dažnai susiję su konkrečiomis technologijomis, licencijomis ar gamintojais, užduotis formuluotų ribotas skaičius specialistų, kurie gali turėti įsitvirtinusių technologinius įpročius ar preferencijas.

Rizikos galimas poveikis (**P**) – **kritinis**, nes pertekliniai techniniai reikalavimai darytų tiesioginį poveikį konkurencijai ir pirkimo rezultatui – sumažintų dalyvių skaičių, galėtų lemti aukštesnę kainą ar prastesnę kokybę, didintų korupcijos ir protekcionizmo įtarimus, mažintų visuomenės pasitikėjimą institucijos skaidrumu.

Rizikos tikimybė (**T**) – **labai žema**, nes IRD yra įdiegti aiškūs ir funkcionuojantys techninių specifikacijų rengimo, derinimo ir kontrolės procesai, kurie praktiškai eliminuoja galimybę nustatyti perteklinius ar nepagrįstus reikalavimus. Technines užduotis rengia ne vienas darbuotojas, o parengti reikalavimai privalomai derinami su pirkimų specialistais, teisininkais ir kitais atsakingais padaliniais, kurie vertina reikalavimų proporcingumą, pagrįstumą ir jų poveikį konkurencijai.

Nustatytas žemas rizikingumo lygis (žalia spalva) – 4 balai.

Rizikos lygis: **R₄=4**. P=4, T=1.

Analizuojamuoju laikotarpiu korupcinio pobūdžio atvejų nebuvo fiksuota.

R₅ – Neformalūs susitarimai ar informacijos nutekinimas rengiant užduotis.

Rizika kiltų tuomet, jei asmenys, atsakingi už pirkimo užduoties ar techninės specifikacijos rengimą,

	neformaliai derintų sąlygas, reikalavimus ar terminus su potencialiais tiekėjais, taip suteikdami jiems išankstinę informacinę ar konkurencinę pranašumą. Ši rizika ypač aktuali IT paslaugų ir įrangos pirkimuose, kur techniniai sprendimai būna kompleksiški, reikalauja specifinių žinių ir dažnai formuluojami konsultuojantis su rinka. Tokiose situacijose lengvai gali susiformuoti uždari, asmeniniais ryšiais paremti ryšiai, dėl kurių tiekėjai gauna išankstinę informaciją apie planuojamą pirkimą ar jo sąlygas, techninės specifikacijos parengiamos taip, kad atitiktų vieno tiekėjo technologinius ar licencinius sprendimus, rengiantys užduotis darbuotojai neturi aiškių ribų, kas laikytina konsultacija, o kas – interesų konfliktu. Rizikos galimas poveikis (P) – katastrofinis, nes, galimai pasitaikytų retai, tačiau pasekmės būtų itin sunkios – galėtų iškreipti konkurenciją, lemti finansinę žalą, sukelti reputacinę žalą IRD, galėtų būti baudžiamojo pobūdžio pažeidimų prielaida (interesų konfliktas, piktnaudžiavimas tarnyba). Rizikos tikimybė (T) – labai žema, nes egzistuoja tam tikri formalūs pirkimų proceso kontrolės mechanizmai (viešumas, vidaus kontrolė, vadovo derinimas, VPT stebėsena). Užduočių ir techninių specifikacijų projektai prieš tvirtinimą yra kolegialiai vertinami teisininkų ir vadovybės, todėl vieno darbuotojo galimas informacijos nutekinimas ar neformalus susitarimai negalėtų pasireikšti nepastebėti. Nustatytas žemas rizikingumo lygis (žalia spalva) – 5 balai. Rizikos lygis: R_s=5. P=5, T=1. <u>Analizuojamuoju laikotarpiu korupcinio pobūdžio atvejų nebuvo fiksuota.</u>
Kita informacija	
5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	-
6. Kitos pastabos	Atsižvelgiant į tai, kad atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą MVP užduočių ir specifikacijų viešiesiems pirkimams rengimo srityje nustatytas žemas rizikingumo lygis, vadovaujantis STT rekomendacijų 21.6.1 papunkčiu, žemo (žalio) rizikingumo lygio

	rizikų išsamiau nagrinėti, nustatyti joms mažinti atskirų priemonių netikslinga.
7. Priedai	-
Išvadą parengęs asmuo: (Vardas ir pavardė, pareigos)	Arūnas Budrevičius, Valdymo organizavimo skyriaus patarėjas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 188774822, Šventaragio g. 2, LT-01122 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-12-17 Nr. 12R-1410
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Arūnas Budrevičius, Patarėjas, Valdymo organizavimo skyrius
Sertifikatas išduotas	ARŪNAS BUDREVIČIUS, Informatikos ir ryšių departamentas prie LR VRM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-16 13:43:18 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-12-16 13:43:24 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-11 08:35:40 – 2028-06-10 08:35:40
Parašo paskirtis	Tvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Viktorija Rūkštelė, Direktorė
Sertifikatas išduotas	VIKTORIJA RŪKŠTELĖ, Informatikos ir ryšių departamentas prie LR VRM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-17 08:53:17 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-12-17 08:53:27 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-11 08:38:06 – 2028-06-10 08:38:06
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.85.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-12-17 09:32:04)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-12-17 09:32:04 DBSIS